

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 și a sentinței Judecătoriei Orhei din 16 ianuarie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Tanasevici Denis Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 11.10.2016-16.01.2017
2. *instanța de apel:* 24.03.2017-30.05.2017
3. *instanța de recurs:* 18.01.2018 - 14.02.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 16 ianuarie 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Tanasevici Denis Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, art. art. 70, 79, Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori.

A fost încasat de la reprezentantul legal a lui Tanasevici Denis – Tanasevici Uliana, cheltuielile judiciare pentru instrumentarea cauzei penale la etapa urmăririi penale în beneficiul statului în mărime de 5.535 lei, iar capătul cerinței privind diferența sumei de 158,75 lei, ce constituie costul pentru filele de hârtie, imprimarea textelor, copertei și combustibilului a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Tanasevici Denis, la data de 22 iulie 2016, în jurul orei 15.00, aflându-se în beciul gospodăriei Feodorei Grosu, situată în com. Xxxxx, r-nul Xxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind intenția de a o omorî pe Feodora Grosu, cu mânerul din metal al unui cuțit, i-a aplicat victimei două lovituri în regiunea capului și multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, pricinuindu-i ultimei leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, plăgi contuze pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fracturi costale directe, complete bilateral, echimoză masivă pe față, echimoze pe

membre, excoriații pe spate și membre, după care continuându-și acțiunile sale criminale, cu deosebită cruzime, a strangulat-o cu o panglică din material în regiunea gâtului, cauzând astfel, moartea Feodorei Grosu, ce a survenit în urma asfixiei mecanice prin strangulare cu lațul.

Pe baza stării de fapt expuse, acțiunile lui Tanasevici D. au fost calificate de drept, în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal – *omorul intenționat, săvârșit cu o deosebită cruzime*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, prin care a solicitat să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, deoarece pedeapsa stabilită de 6 ani închisoare, este prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, a fost respins ca fiind depus peste termen apelul declarat, fiind menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, inculpatul a fost prezent la examinarea cauzei penale intentate împotriva lui în ședința primei instanțe, a fost prezent la pronunțarea sentinței, a cunoscut despre soluția adoptată de către instanța de judecată, fiindu-i înmănată o copie a sentinței sub semnătură la data de 16 ianuarie 2017, fapt confirmat prin dovada de primire a sentinței. Însă, inculpatul a expediat cerere de apel împotriva sentinței adoptate, abia la data de 06.03.2017, deși termenul de declarare a apelului a expirat la data de 31.01.2017.

Totodată, instanța de apel a reținut, că la judecarea cauzei penale în prima instanță inculpatul, Tanasevici D., a fost asistat de apărătorul, Covaș Valeriu, iar la pronunțarea sentinței instanța a explicat calea și termenul de atac.

Astfel, în cazul dezacordului cu sentința adoptată la caz, inculpatul urma să înainteze apel în termenul legal de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, ținând cont de faptul, că Tanasevici D. a fost prezent la pronunțarea acesteia, cunoștea soluția adoptată, i-a fost explicat în ședință publică dreptul său de a ataca sentința în termen de 15 zile. Însă, inculpatul a depus apel la data de 06.03.2017, adică peste termenul legal de depunere a apelului, termenul - limită pentru declararea apelului împotriva sentinței expirând la data de 31.01.2017.

Instanța de apel a constatat, că întârzierea de a declara apel de către inculpat în cauza dată nu a fost determinată de motive întemeiate, motiv pentru care a ajuns la concluzia de a respinge apelul ca declarat peste termen.

6. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul, Culeac-Reul Natalia, în numele inculpatului care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, care să nu agraveze situația condamnatului sau eventual rejudecarea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel urma să stabilească dacă atât reprezentantul legal al minorului, pedagogul, cât și avocatul a procedat în așa fel încât să fie convinși că inculpatul-minor, după primirea și luarea de cunoștință cu sentința motivată, a înțeles exact conținutul acestuia și dorește să-și exprime voința de a contesta sentința de condamnare;

- manifestarea de voință este un element ce urma să fie determinat de către instanța de apel în vederea repunerii în termen a apelului înaintat de către Tanasevici D.;

- reprezentantul legal al minorului, pedagogul, cât și avocatul nu au asigurat acestuia dreptul de a citi sentința redactată, de a înțelege sau cunoaște conținutul sentinței, dacă pedeapsa corespunde cu voința sa, practic părțile menționate mai sus nu au luat consimțământul minorului-inculpat în vederea contestării în termen a sentinței;

- motivul invocat de către inculpatul-minor, Tanasevici D., în instanța de apel, precum că nu cunoștea despre termenul de contestare a sentinței, în vederea apărării este unul întemeiat ținând cont și de vârsta acestuia, iar pentru a nu-i încălca dreptul la un proces echitabil, instanța de apel urma să-i repună termenul de apel.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel corect a respins apelul declarat împotriva sentinței, ca depus peste termen, nefiind constatate careva temeiuri legale pentru casarea sentinței.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Din sumarul recursului declarat, autorul acestuia îl întemeiază în baza alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă fără a specifica concret care anume punct din temeiurile prevăzute la această normă se invocă ca fiind incident cazului de casare. Totodată, rezultând din conținutul recursului declarat, se atestă că recurentul își expune dezacordul cu soluția adoptată de către instanța de apel prin care a respins apelul declarat de către inculpat, ca fiind depus peste termen.

Analizând argumentele menționate în motivarea recursului declarat, Colegiul penal consideră, că instanța de apel a adoptat o soluție corectă și justificat nu a pus în discuție invocările inculpatului din apel referitoare la individualizarea pedepsei stabilite acestuia, dat fiind faptul că apelul declarat de către inculpat a fost respins ca depus peste termen. Iar în cazul în care este adoptată o soluție de respingere a apelului ca depus peste termen, faptul dat nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal (a se vedea pct. 16 al Hotărârii Plenului CSJ *Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel nr. 22 din 12.12.2005*). Respectiv, ținând cont de faptul că instanța de apel nu a fost sesizată în termenul prevăzut de legea procesual-penală, Colegiul statuează, că solicitarea autorului recursului de a interveni în hotărârile judecătorești în sensul casării acestora nu are o fundamentare legală.

Totodată, Colegiul penal notează, că instanța de apel a examinat și s-a pronunțat argumentat asupra chestiunii omiterii nejustificate a termenului de declarare a apelului de către inculpatul, Tanasevici D.

În conformitate cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

La capitolul dat, Colegiul menționează, că instanța de apel a reținut corect starea de fapt, din care rezultă că sentința a fost pronunțată integral la data de 16 ianuarie 2017 (f.d. 231 verso, v. 1), în prezența inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și a apărătorului său, fiindu-le explicat modul și termenul de atac, și înmânate potrivit recipisei (f.d. 238 v. 1) copii ale sentinței, pentru cunoștință.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar, în prezenta speță, instanța de recurs specifică, că termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat începând cu data de 17 ianuarie 2017 și care a expirat la sfârșitul zile de 31 ianuarie 2017, însă inculpatul a depus apel abia la data de 06 martie 2017, fiind evident omis termenul de atac.

Nu poate fi reținută de către Colegiul penal, alegația recurentului precum că nu-i este imputabil inculpatului, faptul că a omis termenul de apel, pe motiv că nu înțelegea conținutul sentinței și necesitatea exprimării voinței de a contesta această hotărâre de judecată, deoarece precum a fost menționat mai sus, reieșind și din lucrările cauzei, la momentul pronunțării integrale a sentinței inculpatului, în prezența reprezentantului legal, precum și a apărătorului său, i-a fost explicat termenul de atac în caz de dezacord cu hotărârea judecătorească, fiindu-i înmănată și copia sentinței motivate. Respectiv, în cazul în care inculpatul a manifestat neglijență față de dreptul său de a ataca sentința în termenul prevăzut de lege, de acest drept nu erau decăzuți reprezentantul său legal, care în prezenta cauză a fost chiar mama inculpatului, precum și apărătorul acestora, care urmau să manifeste diligență față de hotărârea judecătorească cu care probabil nu a fost de acord inculpatul. Totodată instanța de recurs menționează, că nu este necesar ca inculpatul să dispună de cunoștințe juridice profunde pentru a-și exercita dreptul de a ataca o hotărâre judecătorească, respectiv nu pot fi reținute aserțiunile recurentului, precum că inculpatului i-au fost încălcate drepturile la un proces echitabil.

Având ca reper considerentele expuse supra, Colegiul penal, conchide că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către inculpat, a fost depășit, iar circumstanțele enunțate denotă, că instanța de apel, potrivit părții descriptive a deciziei adoptate, nu a comis erorile de drept în raport cu motivele invocate de recurent, astfel legal și întemeiat a respins apelul ultimului ca depus peste termen, iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

Generalizând raționamentele mai sus nominalizate, Colegiul concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, în cauza penală privindu-l pe **Tanasevici Denis Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 14 martie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie